

Załącznik 4

Warszawa, dnia 11 października 2011 r.

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**Wojewódzki Sąd Administracyjny
w Warszawie
ul. Jasna 2/4, 00-013 Warszawa**

Skarżąca:

Fundacja [...]

Organ, którego skarga dotyczy:

Sąd Najwyższy – Pierwszy Prezes Sądu
Najwyższego, Plac Krasińskich 2/4/6, 00-
951 Warszawa

Odpowiedź Sądu Najwyższego na skargę Fundacji [...]

z dnia 23 września 2011 r. na postanowienie Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2011 r. nr I Prez. 391/11 BSA III – 055 – 114/11 i na utrzymane nim w mocy postanowienie tego organu z dnia z dnia 3 sierpnia 2011 r. (ten sam numer) o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie udostępnienia Panu D. M., jako Prezesowi Zarządu Fundacji [...], informacji mającej stanowić odpowiedź na pytanie, kiedy, w jakim trybie, w jakiej ilości oraz za jaką kwotę zostały zakupione przez Sąd Najwyższy od Wydawnictwa W. uprawnienia do korzystania z programu L.

Działając w imieniu Sądu Najwyższego, na podstawie art. 54 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr

153, poz. 1270 ze zm.; dalej: p.p.s.a.), w związku z art. 21 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198):

1. przekazuję Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Warszawie dwa egzemplarze skargi Fundacji [...], reprezentowanej przez D. M., na postanowienie Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2011 r. nr I Prez. 391/11, BSA III- 055-114/11, która wpłynęła do Sądu Najwyższego w dniu 26 września 2011 r., wraz z aktami sprawy, oraz
2. przedstawiam odpowiedź z wnioskami:
 - 1) **o oddalenie tej skargi w całości, w wypadku gdyby została przyjęta do rozpoznania,**
 - 2) **o wezwanie strony skarżącej do uzupełnienia braku skargi przez wskazanie w formie wniosku rodzaju rozstrzygnięcia, jakie, zdaniem skarżącej Fundacji, powinien podjąć Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w stosunku do postanowienia będącego przedmiotem skargi, a więc postanowienia Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2011 r. nr I Prez. 391/11 BSA III – 055 – 114/11 i utrzymanego nim w mocy postanowienia tego organu z dnia z dnia 3 sierpnia 2011 r. (ten sam numer) o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie udostępnienia Panu D. M., jako Prezesowi Zarządu Fundacji [...], informacji mającej stanowić odpowiedź na pytanie, kiedy, w jakim trybie, w jakiej ilości oraz za jaką kwotę zostały zakupione przez Sąd Najwyższy od Wydawnictwa W. uprawnienia do korzystania z programu L., pod rygorem odrzucenia tej skargi (art. 57 § 1 p.p.s.a. w związku z art. 45 i art. 46 § 1 pkt 3 tej ustawy),**
 - 3) **o odrzucenie skargi w tej części, w jakiej zawiera wniosek typowy dla skargi na bezczynność, a mianowicie o zobowiązanie organu administracji publicznej do dokonania określonej czynności, (pkt 1 wniosków głównych skargi).**

Uzasadnienie

Uwaga wstępna

Na wstępie należy zaznaczyć, że w niniejszym uzasadnieniu wskazanie na Pana D. M., jako autora określonych wystąpień do Sądu Najwyższego oraz do Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, jest tożsame ze wskazaniem na Prezesa Zarządu Fundacji

[...], a więc jako mogącego reprezentować tę Fundację w relacjach z innymi podmiotami.

Uzasadnienie wniosków formalnych

Skarga z dnia 23 września br. Fundacji [...], reprezentowanej przez Pana D. M., nie czyni zadość niektórym wymaganiom formalnym stawianym pismom składanym w postępowaniu sądowych, które zostały wymienione w art. 45 i art. 46 § 1 pkt 3 p.p.s.a. (tu:) w związku z art. 57 § 1 p.p.s.a.

Jako skarga, zgodnie z art. 57 § 1 pkt 1 p.p.s.a., wskazuje jako zaskarżane postanowienie Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2011 r. nr I Prez. 391/11 BSA III – 055 – 114/11, jednakże, wbrew jednoznacznej treści art. 45 i art. 46 § 1 pkt 3 p.p.s.a. nie zawiera jakichkolwiek wniosków co do rozstrzygnięcia, jakie, zdaniem tej strony, powinny być podjęte przez sąd w stosunku do postanowienia będącego przedmiotem skargi, a więc ww. postanowienia Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2011 r.

Zdaniem udzielającego niniejszej odpowiedzi stanowi to brak formalny przedmiotowej skargi, o jakim mowa w art. 58 § 1 pkt 3 p.p.s.a., bez usunięcia którego w trybie uzupełnienia, w tym na wezwanie Sądu I instancji, niedopuszczalne jest przyjęcie skargi do rozpoznania.

Oczywiście niedopuszczalne jest także przyjęcie do rozpoznania danej skargi w części zawierającej wniosek typowy dla skargi na bezczynność, a mianowicie o zobowiązanie organu administracji publicznej do dokonania określonej czynności, (*pkt 1 wniosków głównych skargi*), a w danym wypadku nie pozostający w związku z wymienionym w tytule skargi postanowieniem Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego.

Z tych przyczyn wnoszę o rozpoznanie w pierwszej kolejności wymienionych na wstępie wniosków formalnych odpowiedzi na skargę.

Uzasadnienie – część sprawozdawcza

W piśmie z dnia 22 czerwca 2011 r., zarejestrowanym w Sądzie Najwyższym między innymi pod numerem BSA III – 055 – 114/11, Pan D. M. przedstawił szereg uwag i pytań dotyczących relacji między Sądem Najwyższym, a Wydawnictwem W.. Jako podstawę swojego żądania wnioskodawca wskazał art. 2 ust. 1 u.d.i.p.

Zważywszy, że w piśmie tym nawiązywano w sposób krytyczny do decyzji Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2011 r. nr BSA III – 055 - 90/11, której jedynym adresatem był Pan D. M., w piśmie działającego z upoważnienia Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego Dyrektora Biura Studiów i Analiz SN z dnia 6 lipca 2011 r. pod czterema numerami: nr BSA III - 055 -90/11, BSA III – 055 – 112/11, BSA III – 055 – 113/11, BSA III – 055 – 114/11, zostało sformułowane pytanie, czy wskazane na wstępie pismo skarżącej z dnia 22 czerwca 2011 r., a także pozostałe dwa pisma z tego samego dnia, zarejestrowane w Sądzie Najwyższym pod numerami BSA III – 055 – 112/11 i BSA III – 055 – 113/11, mają być rozpoznane tak, jakby były wnioskami o ponowne rozpatrzenie sprawy w rozumieniu art. 127 § 3 k.p.a. od ww. decyzji Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2011 r. lub wnioskami o wyjaśnienie wątpliwości co do treści tej decyzji w rozumieniu art. 113 § 2 k.p.a., czy też wnioskami innej natury.

W piśmie z dnia 12 lipca 2011 r. Pan D. M. jednoznacznie wyjaśnił, że *„tryb zgłoszenia tych pism został w nich wyraźnie określony i był to art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 z późniejszymi zmianami)”*, a zarazem, że *„w szczególności nie był to ani art. 128 k.p.a., ani art. 127 § 3 k.p.a., (ani) art. 113 § 2 k.p.a.)”*.

W tym stanie rzeczy działający z polecenia Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego Dyrektor Biura Studiów i Analiz SN w dniu 22 lipca br. udzielił odpowiedzi na trzy wspomniane wystąpienia Pana D. M. z dnia 22 czerwca br. w formie dwóch pism, jednego pod numerem BSA III – 055 – 114/11 oraz drugiego pod podwójnym numerem BSA III – 055 – 112/11 i BSA III – 055 – 113/11, w takim zakresie, w jakim w kwestiach podnoszonych przez wnioskodawcę mogły być udzielone informacje na zasadach określonych w przepisach u.d.i.p.

Te ostatnie odpowiedzi spowodowały wystąpienie przez Pana D. M. do Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z czterema kolejnymi pismami z dnia 26 lipca 2011 r., w tym pt. „Wezwanie do usunięcia naruszenia prawa”, zarejestrowanym w Sekretariacie Pierwszego Prezesa SN pod numerem I Prez. 391/11, podtrzymującym żądanie udzielenia odpowiedzi na sformułowane w tytule niniejszej odpowiedzi pytanie, zmierzające w istocie do uzyskania informacji o treści umowy lub umów wiążących Sąd Najwyższy z Wydawnictwem W., na podstawie której lub których Sąd Najwyższy korzysta z programu tego wydawnictwa o nazwie L.

W opisanych okolicznościach konieczne stało się wydanie postanowienia Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 3 sierpnia 2011 r. nr I Prez. 391/11 BSA III – 055 – 114/11) z następującym wyjaśnieniem:

Zdaniem Sądu Najwyższego umowy prawa cywilnego łączące organy władzy publicznej z podmiotami trzecimi, działającymi w sferze prawa prywatnego, (tu: z wydawnictwem - właścicielem określonego oprogramowania informatycznego), nie należą do kategorii informacji publicznych w rozumieniu art. 1 ust. 1 i art. 6 u.d.i.p., a w konsekwencji nie mogą być udostępniane każdemu zainteresowanemu ich treścią na zasadach i w trybie określonym przepisami tej ostatniej ustawy. Takie umowy nie należą bowiem w szczególności do kategorii: „dane publiczne” w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 4 u.d.i.p. Umowa prawa cywilnego, w której tylko jedną ze stron jest organ władzy publicznej, nie ma cech dokumentu urzędowego w rozumieniu art. 6 ust.2 u.d.i.p., albowiem nie zawiera jedynie oświadczenia woli lub wiedzy funkcjonariusza publicznego, lecz także oświadczenie woli przedstawiciela drugiej strony, nie będącej w danym wypadku żadnym z podmiotów wymienionych w art. 4 ust. 1 lub ust. 2 u.d.i.p. Objęte wnioskiem Pana D. M. informacje są przedmiotem korespondujących ze sobą oświadczeń woli dwóch stron umowy, a nie stanowią jedynie oświadczenia przedstawiciela Sądu Najwyższego.

Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej nie reguluje wprost sytuacji, jaka zaistniała w niniejszej sprawie, w której organ władzy publicznej ma rozpoznać żądanie udzielania informacji będącej w jego posiadaniu, która nie jest jednak informacją publiczną w rozumieniu jej przepisów.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 i ust. 2 tej ustawy należy przyjmować, że w zakresie w niej nie uregulowanym stosuje się przepisy k.p.a. o postępowaniu decyzyjnym, a zatem również regulacje dotyczące wszczęcia takiego postępowania. Faktem jest, że jedyną alternatywą w stosunku do rzeczywistej realizacji wniosku o udostępnienie informacji publicznej jest wydanie decyzji o odmowie jej udzielenia lub o umorzeniu postępowania, w tym drugim wypadku, wyłącznie w sytuacji przewidzianej w art. 14 ust. 2 u.d.i.p.

Art. 61a § 1 k.p.a. stanowi, że gdy żądanie, o którym mowa w art. 61 k.p.a. (tu: żądanie wszczęcia postępowania, w którym mogłoby dojść do wydania decyzji administracyjnej), zostało wniesione przez osobę niebędącą stroną lub z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte, organ administracji publicznej wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania.

Przedstawione powyżej okoliczności przemawiają za ustaleniem, że w niniejszej sprawie zachodzą inne uzasadnione przyczyny w rozumieniu art. 61a § 1 k.p.a. wskazujące na konieczność odmowy wszczęcia postępowania w sprawie udostępnienia Panu D. M. informacji w formie odpowiedzi na pytanie, kiedy, w jakim trybie, w jakiej ilości oraz za jaką kwotę zostały zakupione przez Sąd Najwyższy od Wydawnictwa W. uprawnienia do korzystania z programu L.

Odpowiedź na tak ujęte pytanie równoznaczna byłaby bowiem z przedstawieniem wnioskodawcy danych, które nie są informacją publiczną w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

W wyjaśnieniu podstawy prawnej omawianego postanowienia dodano, że powołanie art. 11 § 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.) w związku z art. 5 § 2 pkt 3 i pkt 4 k.p.a. wskazuje jedynie na właściwość Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego jako organu władnego wydać to postanowienie.

*

Z tym postanowieniem nie zgodził się Pan D. M., występując w dniu 16 sierpnia 2011 r. z zażaleniem – wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

W uzasadnieniu tego środka prawnego wskazano na orzeczenia sądów administracyjnych, wydane jednak pod rządami przepisów obowiązujących przed 11 kwietnia 2011 r., w których dano wyraz przekonaniu, że na wniosek o udostępnienie informacji publicznej, który nie dotyczy jednak udostępnienia takiej informacji, należy udzielić odpowiedzi w formie „zwykłego pisma”.

Powoływany w skarżonym postanowieniu art. 61a § 1 k.p.a., dodany przez art. 1 pkt 11 ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego oraz ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2011 Nr 6, poz.18), wszedł w życie z dniem 11 kwietnia 2011 r., a zatem nie mógł stanowić przedmiotu rozważań ani wyroku WSA w Olsztynie z dnia 17 lutego 2009 r., II SA/OI 991/08, ani wyroku WSA w Gliwicach z dnia 18 marca 2008 r., IV SA/GI 1215/2007, ani innych orzeczeń, do których się w tych wyrokach nawiązuje.

Występujący z zażaleniem – wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy nie wykazał również, że odpowiedź na pytanie, kiedy, w jakim trybie, w jakiej ilości oraz za jaką kwotę zostały zakupione przez Sąd Najwyższy od Wydawnictwa W. uprawnienia do korzystania z programu L. mieści się w definicji informacji publicznej w rozumieniu art. 1 ust.1 u.d.i.p.

Żądanie udzielenia odpowiedzi na takie pytanie nie jest tożsame w szczególności z żądaniem udostępnienia danych publicznych lub o majątku publicznym w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 4 lub pkt 5 u.d.i.p., lecz powinno być traktowane jako równoznaczne z żądaniem udostępnienia umowy lub umów prawa cywilnego wiążących Sąd Najwyższy z Wydawnictwem W., a więc z podmiotem prawa prywatnego nie podlegającym przepisom ustawy o dostępie do informacji publicznej poza sytuacjami enumeratywnie wymienionymi w tej ustawie.

Jak wcześniej zostało wyjaśnione Fundacji [...], właściwe organy kontroli Rzeczypospolitej Polskiej miały możliwość oceny prawidłowości, w tym zgodności z przepisami o finansach publicznych, wydatkowania przez Sąd Najwyższy środków z budżetu Państwa na zakup od Wydawnictwa W. uprawnień do korzystania z programu L. Jak dotychczas żadna z tych kontroli nie zgłaszała uwag w tej mierze.

Otwarta formuła art. 6 ust. 1 u.d.i.p. nie pozwala także na sformułowanie domniemania, by każda informacja znajdująca się w posiadaniu podmiotu określonego rodzajowo w art. 4 ust. 1 lub ust. 2 tej ustawy stanowiła informację publiczną w rozumieniu art. 1 ust. 1 owej ustawy.

Z tych przyczyn wniesiony przez Fundację [...] wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy nie zasługiwał na uwzględnienie.

*

Również z tym rozstrzygnięciem Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego nie zgodziła się Fundacja [...], o czym świadczy skarga z dnia 23 września br. do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, na którą udzielana jest niniejsza odpowiedź.

W owej skardze przedmiotowemu postanowieniu Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia br. zarzucono naruszenie: art. 7, art. 61 ust.1 i ust.2 Konstytucji RP oraz art. 1 ust.1, art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c, art. 10 ust. 1, art. 13 ust. 1 u.d.i.p., a także art. 6 k.p.a., wnosząc o zobowiązanie strony przeciwnej do dokonania czynności zgodnie z wnioskiem z dnia 22 czerwca 2011 r., to jest polegającej na udzieleniu odpowiedzi na pytanie: *„Kiedy, w jakim trybie, w jakiej ilości oraz za jaką kwotę zostały zakupione przez Sąd Najwyższy od Wydawnictwa W. uprawnienia do korzystania z programu L”.*

W uzasadnieniu skargi ponownie nawiązano do licznych orzecznictwa sądów administracyjnych na tle stanu prawnego sprzed 11 kwietnia 2011 r., które, siłą rzeczy,

nie mogło dotyczyć art. 61a § 1 k.p.a., odczytywanego w danym wypadku, w połączeniu z odpowiednimi przepisami ustawy o dostępie do informacji publicznej.

Uzasadnienie – część merytoryczna

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności trzeba podkreślić, że nie jest zgodne ze stanem rzeczywistym następujące twierdzenie zawarte w uzasadnieniu skargi: *”Po okresie pozostawania Sądu Najwyższego w bezczynności wobec wniosku Fundacji, 3 sierpnia 2011 r. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego wydał postanowienie ... , w którym odmówił wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie udostępnienia informacji wnioskowanych przez Fundację”*. Zawarty w tym fragmencie uzasadnienia skargi zarzut bezczynności jest całkowicie chybiony wobec niezaprzeczalnych faktów, tj. skierowania do skarżącej trzech pism Dyrektora Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego, działającego z upoważnienia Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego: jednego pisma z dnia 6 lipca 2011 oraz dwóch pism z dnia 22 lipca 2011 r., których kopie znajdują się w aktach sprawy, załączonych do niniejszej odpowiedzi na skargę. Pierwsze z nich zmierzało do wyjaśnienia rzeczywistej treści żądania Fundacji [...]. Pozostałe dwa pisma zawierały odpowiedź na wystąpienia Fundacji w zakresie, w jakim w kwestiach podnoszonych przez wnioskodawcę mogły być udzielone informacje na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.).

W uzasadnieniu obecnej skargi Fundacja [...], reprezentowana przez Prezesa Zarządu, D. M. podtrzymała swoje zarzuty przedstawione we wniosku z dnia 16 sierpnia 2011 r. o ponowne rozpatrzenie sprawy (tak uzasadnienie skargi, s. 2 *in medio*). Porównanie treści uzasadnienia skargi oraz treści uzasadnienia wniosku z 16 sierpnia 2011 r. o ponowne rozpatrzenia sprawy prowadzi do konkluzji, że obecnie Fundacja nie przytoczyła żadnych nowych argumentów, do których nie odniósłby się wcześniej Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego. Jedyne nowe zarzut, w istocie rzekomego naruszenia przez Sąd Najwyższy – Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c u.d.i.p. wydaje się nieporozumieniem, albowiem trudno zakładać, żeby żądanie udzielenia odpowiedzi na tytułowe pytanie w jakimkolwiek zakresie mogło nawiązywać do kwestii polityki wewnętrznej Sądu Najwyższego wyrażającej się w

prezentacji bliżej nieokreślonego programu, który mógłby świadczyć o realizacji zadań publicznych, sposobie ich realizacji, wykonywaniu i skutkach realizacji tych zadań.

Sama skarżąca nie wyjaśnia też przyczyn wskazania obecnie na ostatnio wymieniony przepis u.d.i.p., ani też nie przedstawia jakiejkolwiek argumentacji, która mogłaby zasługiwać na rozważenie w kontekście innych wymienionych w skardze jako - jej zdaniem - naruszone przepisów.

Kończąc dodaję, że także zawarcie obecnej umowy z Wydawnictwem W., na podstawie której Sąd Najwyższy aktualnie korzysta z programu L., ze względu na wartość przedmiotu tej umowy, nie musiało być poprzedzone zastosowaniem przepisów o zamówieniach publicznych. Oznacza to, iż także do obecnej umowy nie mają zastosowania przepisy tej ustawy regulujące dostęp do pewnych kategorii dokumentów, w tym umów, zawieranych w finale postępowania w przedmiocie zamówienia publicznego.

Poza dyskusją jest, że ewentualna odpowiedź na pytanie, kiedy, w jakim trybie, w jakiej ilości oraz za jaką kwotę zostały zakupione przez Sąd Najwyższy od Wydawnictwa W. uprawnienia do korzystania z programu L., byłaby równoznaczna z ujawnieniem istotnych postanowień tych umów, a także danych poprzedzających ich zawarcie.

W tym stanie rzeczy wnoszę o odrzucenie lub o oddalenie w całości wymienionej w tytule niniejszej odpowiedzi skargi Fundacji [...].

Załączniki:

- 1) dwa egzemplarze skargi Fundacji [...],
- 2) 1 odpis nin. odpowiedzi,
- 3) akta postępowania związanego z pismem Fundacji [...] z dnia 22 czerwca br. o udostępnienie określonych informacji w formie odpowiedzi na pytanie, kiedy, w jakim trybie, w jakiej ilości oraz za jaką kwotę zostały zakupione przez Sąd Najwyższy od Wydawnictwa W. uprawnienia do korzystania z programu L.

Stanisław Dąbrowski